

Fragment *Match* van Buddy Tegenbosch

LOLA

4

Toen Lola wakker werd, was de tent leeg. Op het kussen naast haar lag een briefje. Er stond maar één zinnetje op. *We zijn ontbijten bij mijn ouders.* Kleine kriebelige letters. Geen afzender, geen x. En meteen becroop haar een bekend gevoel. Ze had die vragen nooit moeten stellen, vannacht. Ze was weer eens te ver gegaan.

Lola zocht haar telefoon. Je zou denken dat je in zo'n tentje alles snel gevonden had, maar dat was dus niet zo. Uiteindelijk vond ze hem in een hoekje, half onder het opblaasbare matras van Jim.

Het was halfelf geweest. Shit, halfelf! Lola twijfelde. Als ze er fatsoenlijk uit wilde zien, kostte haar dat minstens twintig minuten en ze kon moeilijk pas tegen elven aan komen kakken bij Jims ouders.

Ze zuchtte, voelde haar lichaam ontspannen, en nam een beslissing: eyeliner en mascara, meer ging het niet worden vandaag.

Lola stak haar hoofd naar buiten. Pas toen ze de frisse lucht langs haar gezicht voelde strijken, besepte ze hoe muf het moest ruiken in de tent. Ze klapte haar tas open die voor de ingang onder het luifeltje lag, en liet haar blik over haar kleren gaan. Een vlog met het woord 'camping' in de titel was ze nog niet tegengekomen.

Voor de tweede keer binnen een minuut zuchtte ze. Oké: slippers, shorts en een hemdje. Een korte broek! Het moest niet gekker worden. Een halfjaar fietsen had niet alleen haar benen, maar ook haar smaak veranderd.

Ze zaten nog voor de caravan toen Lola aankwam. De tafel was niet afgeruimd.

'Goedemorgen, meiske.' Het was de vader van Jim die haar begroette. Ander overhemd, andere broek, zelfde sandalen. Carmen keek haar onderzoekend aan. Lola zag zichzelf door Carmens ogen: niet gedoucht, nauwelijks opgemaakt en wallen onder haar ogen. Snel haalde ze een hand door haar haar. Als ze wel een wilde nacht zou hebben gehad, zou ze er waarschijnlijk net zo uit hebben gezien.

'Dit is geen sekshaar, hoor.' Pas toen Lola het zichzelf hoorde zeggen, drong tot haar door wat ze gezegd had.

Jims vader verslikte zich.

Jabbar grijnsde.

Jim keek haar met open mond aan.

Carmen leek te bevriezen.

En Izzy begon keihard te lachen.

Lola probeerde met een hoop gestamel haar opmerking nog goed te maken, maar ze kwam niet boven het gehoest en het gelach uit.

'Koffie?' Jim hield een zilverkleurige thermosfles naar haar op. Hij had zich verrassend snel hersteld.

'Geen slecht idee,' mompelde ze, hoewel ze het liefst was omgedraaid en naar de bushalte was gerend.

Carmen wees op de enige vrije stoel. Haar uitdrukking was veranderd. Ze keek Lola nu met een ondeugende blik aan.

'Dank je,' zei Lola toen ze was gaan zitten en ze wees op het bruine bolletje dat op het bordje voor haar lag. Ze had totaal geen honger, maar niet eten was nu geen optie.

'Dus je hebt goed geslapen?' Ze wist niet zeker of Izzy het laatste woord bewust extra beklemtoonde.

'Dat nu ook weer niet,' antwoordde Lola. 'Jabbar begon al om middernacht met snoozen.'

'Ik snurk echt niet, als je dat soms bedoelt,' reageerde Jabbar verontwaardigd. 'Dat denken jullie altijd van ons. Grote, brede neus, die zal wel gaan liggen zagen. *But that's a lot of crap*, ik kon juist helemaal niet slapen, omdat jullie tot diep in de nacht hebben liggen...'. Hij liet een korte stilte vallen. '...ouwehoeren.'

'Waarover?' Hoewel Izzy dezelfde ondeugende blik in haar ogen had als Carmen, voelde Lola dat ze verstijfde.

'Over voetbal, natuurlijk,' antwoordde Jim. 'Lola heeft een erg originele kijk op de voor- en nadelen van 4-4-2 ten opzichte van 4-3-3.'

'Ik ben benieuwd,' zei Izzy en ze keek Lola uitnodigend aan.

's Nachts zijn mijn gedachten een stuk helderder dan vroeg in de ochtend,' antwoordde Lola.

'Vroeg in de ochtend?' Jabbar wees op zijn pols.

'We zaten eigenlijk te denken om naar de stad te gaan,' begon Jim. 'Zin om mee te gaan?'

Lola glimlachte. Jim was er niet echt goed in om subtiel van onderwerp te veranderen. 'Tuurlijk,' antwoordde ze terwijl ze aan het gezicht van Jabbar zag dat hij niks van deze plannen afwist. Misschien dat het toch nog een prima dag zou worden. 'Vindt u... vind je het goed als ik mijn broodje meeneem?' vroeg ze aan Carmen. 'Ik ben niet zo'n eter...'

'...vroeg in de ochtend,' vulde Jabbar aan.

Jims vader stond op. 'Natuurlijk, ik pak wel even een zakje voor je.'

Een halfuur later zaten ze met zijn tweeën in de bus naar Middelburg. Met zijn tweeën, ja. Niet alleen had Jabbar niks van Jims plannen geweten, hij had er ook geen zin in gehad. Pas toen Lola met Jim naar de bushalte wandelde, was ze daar achter gekomen. Had hij dit zo geregeld? Of was het een initiatief van Jabbar?

Hoe dan ook. Ze waren met zijn tweeën, voor het eerst, en ze was benieuwd hoe dat zou bevallen. Benieuwd? Nee, ze was gespannen. Bloednerveus. Jabbar was een goede afleiding, en ze wist niet of ze al zonder zouden kunnen.

Lola zat aan het raam, Jim naast haar. Ze hadden het over de camping, over voetbal, over school en ja... zelfs over het weer. Jim deed zijn best om het gesprek op gang te houden, maar toch dwaalden haar gedachten af. Ze dacht aan afgelopen nacht, want hoe langer ze over koetjes en kalfjes praatten, hoe meer ze het gevoel kreeg dat dat ene gesprek nooit had plaatsgevonden. Het leek wel of Jim moeite deed om het daar in ieder geval niet over te hebben.

En ze kon hem geen ongelijk geven. Want waarom had ze hem eigenlijk naar Izzy gevraagd? Was ze niet gewoon nieuwsgierig geweest? Ging het niet om haarzelf in plaats van om hem en zijn zusje? Precies daaraan had Lola op haar oude school altijd zo'n schijthekel gehad. Klasgenoten die zogenaamd geïnteresseerd waren, maar alleen hun eigen nieuwsgierigheid wilden bevredigen door op de hoogte te blijven van de laatste roddel. En nu deed ze zelf exact hetzelfde. Ze moest wat vaker haar mond houden. Waarom stond dat niet in *The road to succes*?

'*A penny for your thoughts.*' Jim keek haar vragend aan en pas toen drong het tot Lola door dat hij al een tijdje stil was.

'Sorry,' zei ze. 'Ik was inderdaad even met mijn gedachten ergens anders. 'Wat zei je?'

'Niks belangrijks.'

Lola draaide zich naar Jim toe, want ze dacht iets van teleurstelling te horen in zijn stem, maar van zijn gezicht was niets af te lezen.

JIM

1

Die nacht had ik voor het eerst sinds lange tijd weer over Izzy gepraat. Toen ze net ziek was had ik het er regelmatig met Jabbar over. En ook met mijn ouders. Soms met Izzy erbij, vaker zonder haar. Maar daarna werd het minder, en dat lag vooral aan mij. Ik had die gesprekken nooit echt fijn gevonden. Het ging altijd zo moeizaam, altijd moest ik zoeken naar woorden en meer dan eens kon ik ze niet vinden.

Vannacht niet, het praten ging juist gemakkelijk. En dat terwijl ik Lola eigenlijk helemaal niet zo goed kende. Misschien kwam het doordat we elkaar niet konden zien, misschien doordat Jabbar tussen ons in lag, wat het een stuk minder (een heel stuk minder) intiem maakte, misschien om een andere reden. Ik weet het niet. In ieder geval hoefde ik niet te zoeken naar woorden. Blijkbaar had ik er zo vaak aan gedacht dat de zinnen al lagen te wachten in mijn hoofd.

En er was nog iets. Het leek Lola niet alleen om Izzy te gaan. Zonder dat ze het letterlijk zei, gaf ze me het gevoel dat ze wilde weten wat het *voor mij* betekende.

Hoe dan ook, het was goed om het te vertellen. En nu, hier in de bus, zat ik weer onzinnig uit te kramen, te praten over niks, terwijl ik eigenlijk maar één ding wilde weten: wat had zij van vannacht gevonden?

Ik wachtte op een goed moment om erover te beginnen, maar we waren al bijna bij het station van Middelburg en het was nog niet voorbij gekomen. Zo ging het altijd met goede momenten, die kwamen niet zomaar voorbij, die moest je zelf creëren, en dus besloot ik het er maar gewoon op te wagen.

‘Het klinkt misschien anders dan ik bedoel,’ begon ik en ik deed een lach na, ‘maar eh... ik wilde je bedanken voor vannacht.’

Geen reactie.

‘Voor het gesprek, bedoel ik.’

Lola bleef uit het raam staren. Was het haar manier om aan te geven dat ik door moest gaan?

‘Ik had het nog nooit aan iemand verteld,’ ging ik verder. ‘Tenminste, niet op die manier. Het was eh... het was best fijn.’ Ik slikte. ‘Het was net alsof het voor mij toen pas echt duidelijk werd wat er met Izzy gebeurd was. Dat is gek, hè. Ik weet niet... woorden zijn toch anders dan gedachten.’

‘Wat een wazige shit, Jimbo,’ zou Jabbar gezegd hebben als hij erbij was geweest, maar Jabbar was er niet bij. En juist dat was een van de redenen dat ik het had durven zeggen.

Ik zweeg en hoopte dat Lola naar een antwoord zocht, terwijl ze naar buiten keek.

Maar na een seconde of tien had ze nog steeds niet gereageerd. Had ik iets verkeerd gezegd? Wilde ze niet herinnerd worden aan het gesprek?

Ik stootte haar aan. ‘A penny for your thoughts...’ probeerde ik.

Lola draaide haar hoofd en keek me verwonderd aan, alsof ze zich afvroeg wat ze hier deed, met mij, in deze bus. ‘Sorry. Wat zei je?’

Lola had niet naar een antwoord gezocht, ze had gewoon niet geluisterd. Ik kon het haar niet kwalijk nemen. Tot nu toe was er weinig interessants uit mijn mond gekomen en ik vroeg me af hoe we dit middagje Middelburg gingen overleven, zonder Jabbar. ‘Niks belangrijks,’ mompelde ik.

Pas na zes (zes!) winkels zochten we een terras op. Het had me een goed idee geleken om Lola mee te nemen naar Middelburg – het was de enige stad in de buurt van de camping met een fatsoenlijk centrum en winkels, maar in tegenstelling tot Lola gaf ik niks om kleding. Als het maar lekker zat en het niet te veel opviel.

Lola had er echt verstand van. En ze kleepte zich niet eens heel anders dan de rest van de meiden in onze klas, maar bij haar stond het gewoon beter.

Middelburg had me dus een goed idee geleken. Had, ja. Het was net als met de gevoelstemperatuur, zes winkels voelden als zestig. Ik kon met gemak een zware conditietraining van anderhalf uur afwerken, maar een kwartier in een kledingwinkel en ik was kapot. Te veel kleren, te veel kleuren, te veel keuze.

Lola had daar geen last van, ze had het uithoudingsvermogen van een triatleet – en ik kon het weten, we hadden er drie in onze klas. En ergens was het nog best interessant: ze liet me verschillende combi’s zien, vertelde wat bij elkaar paste en wat niet. Hoe je accenten kon leggen of juist dingen kon verhullen.

Ik bleef geïnteresseerd luisteren, knikte en stelde af en toe een vraag. Volgens mij had ik het best aardig gedaan. Maar toen ik een por kreeg, had ook Lola door dat het mooi was geweest. Ik was op het bankje voor het kledinghokje in slaap gevallen.

Het was druk op de markt. En warm. Uiteindelijk vonden we een plekje op een terras schuin tegenover het stadhuis. We verschoven onze stoelen zodat we in de schaduw van de bomen konden zitten.

‘Je vindt er niks aan, hè?’

‘Waarom?’ probeerde ik nog, maar ik wist heel goed wat Lola bedoelde.

‘Shopperen,’ zei ze.

‘Geen zak.’

‘Ik ook niet.’

Ik keek haar verbaasd aan. ‘Ja, dag.’

‘Het is echt zo,’ zei Lola. ‘Ik weet wat je denkt, want dat is wat iedereen denkt. Lola verzorgt zichzelf en kleedt zich best origineel, dus daar besteedt ze veel tijd aan.’

Ik was bij de eerste zin blijven hangen: “Ik weet wat je denkt, want dat is wat iedereen denkt.” En ze had gelijk, want ik had dat ook gedacht.

‘Ik vind het fijn om er verzorgd uit te zien en me leuk te kleden,’ ging Lola verder. ‘En ik weet wat wel en niet bij elkaar past, maar dat betekent niet dat ik het leuk vind om te shoppen. Integendeel, de meeste kleding bestel ik online.’

‘Waarom zijn we dan net in godsnaam zes winkels in en uit geweest?’

‘Vier,’ antwoordde Lola.

‘Zes,’ zei ik.

‘Vier,’ herhaalde Lola.

‘Oké, misschien vijf, dan,’ gaf ik toe. ‘Maar waarom? Ik bedoel, als je er niks aan vindt...’

Lola keek me aan. ‘Wil je het echt weten?’

Ik knikte zonder dat ik het zeker wist.

‘Omdat jij het van me verwachtte.’

Ik keek haar niet-begrijpend aan. ‘Wat bedoel je?’

‘Je hebt me toch hier mee naartoe genomen omdat je dacht dat ik het leuk zou vinden om te shoppen?’

Ik liet die zin op me inwerken. Lang had ik niet nodig. Ze had gelijk. ‘En jij wilde me niet teleurstellen,’ raadde ik.

Lola knikte. 'Maar ik zit veel liever de hele middag op het terras.'

'Met een koud drankje,' vulde ik aan.

'En in goed gezelschap.'

Ik wist niet wat ik moest zeggen, maar gelukkig hoefde dat ook niet, want ik werd gered door een meisje dat onze bestelling kwam opnemen. Spa blauw voor mij, Rivella voor Lola. Het paste bij haar, en tegelijkertijd vroeg ik me af of ze het daarom bestelde, omdat ik verwachtte dat ze zoiets als Rivella zou drinken.

'Mag ik je wat vragen?' Lola keek me serieus aan en opeens moest ik weer aan vannacht denken. Door het winkelen was ik het gesprek vergeten. Wilde ze er alsnog op terugkomen? Had ze me toch gehoord in de bus?

'Wat vind je er eigenlijk van dat je naar dat hogere elftal mag?'

'Wat ik daarvan vind?' De vraag bracht me van mijn stuk. 'Dat vind ik te gek, natuurlijk,' antwoordde ik, maar tot mijn verbazing merkte ik dat er tegelijkertijd een andere gedachte in me opkwam: vond ik dat echt te gek of vond ik dat te gek omdat ik dat te gek moest vinden? Rare gedachte. En waar kwam die gedachte vandaan? Was het waar? Ik bedoel, waarom zou ik er anders aan denken?

'Misschien zit er ook een andere kant aan,' begon ik voorzichtig. 'Kijk, het is natuurlijk super dat Jab en ik geselecteerd zijn...' Ik zocht naar woorden. '...maar het is ook balen dat de anderen niet geselecteerd zijn. Het zorgt elk seizoen weer voor spanning. Spelers vallen af, en er komen nieuwe spelers bij.' Ik haalde mijn schouders op. 'Maar goed, dat is topsport. Je moet blijven presteren, anders kan het zo maar afgelopen zijn. Niet dat ze je er meteen uit gooien, hoor, zo zijn ze niet bij ons. Ze proberen je echt te helpen. Iedereen heeft wel eens een mindere periode. Maar die periode moet ook weer niet te lang duren, dat weten we allemaal.'

Lola knikte bedachtzaam. 'Toch lijkt Jabbar blijer dan jij.'

Ik dacht even na over die opmerking. Was dat zo? Waarschijnlijk wel. Hij was ook blijer geweest toen we allebei die brief van PSV hadden ontvangen. Maar ja, eigenlijk was Jabbar altijd blijer dan ik. Niet dat ik nou zo somber was, maar Jabbar leek zich helemaal nergens druk om te maken. Al wist ik niet eens zeker of dat ook echt zo was, over dat soort dingen hadden we het niet.

'Jab is niet zo'n piekeraar,' zei ik uiteindelijk.

'Jij wel?'

'Ik weet het niet. Het is niet zo dat ik 's nachts wakker lig, maar ik kan wel eens wat langer nadenken over sommige dingen.' Het was geen leugen, maar het was ook niet de hele waarheid. Er was een tijd geweest dat ik wél regelmatig wakker had gelegen, en dat had met voetbal niets te

maken gehad. Maar dat was niet wat Lola bedoelde. Ze had het niet over toen, maar over nu. Zou ze gelijk kunnen hebben? Het zou kunnen. Anders had haar vraag me niet zo van stuk gebracht, toch? Ze had iets aangeraakt wat ik had weggestopt, iets waaraan ik de komende tijd zou denken. Telkens weer. Totdat ik een antwoord gevonden had. Want zo werkte dat bij mij. Zo goed kende ik mezelf inmiddels wel.

Belevingsopdrachten

Klik op onderstaande afbeelding/link om het bijbehorende filmpje te bekijken:

<https://jongejury.nl/boeken/match-buddy-tegenbosch>

Opdracht 1

Jim kampeert met zijn ouders, Carmen en Willem, en zijn zus Izzy in Zoutelande in Zeeland. Zijn vriend Jabbar komt zoals elk jaar even op bezoek. Tot Jims grote verrassing komt hun goede vriendin Lola ook ineens langs. In dit fragment zie je dat de communicatie tussen Jim en Lola, die elkaar steeds leuker beginnen te vinden, soms heel lastig is.

1. Op verschillende plekken in dit fragment zie je vormen van miscommunicatie. Hieronder zijn twee voorbeelden genoemd. Leg bij elk voorbeeld uit wat er misgaat in de communicatie.

Voorbeeld	Dit gaat er mis in de communicatie:
<i>Jim wil Lola vertellen wat hij van de afgelopen nacht vond.</i>	
<i>Jim neemt Lola mee om te gaan winkelen.</i>	

2. Aan het einde van het fragment stelt Lola aan Jim de vraag of hij wel blij is met zijn promotie naar een hoger elftal. Hoe verloopt deze communicatie? Noem één onderdeel dat goed gaat en één onderdeel dat niet zo goed gaat. Leg je antwoord uit.

Voorbeeld	Dit gaat goed in de communicatie:	Dat gaat niet zo goed in de communicatie:
<i>Lola stelt aan Jim de vraag of hij blij is met zijn promotie naar een hoger elftal.</i>		

3. Geef Jim en Lola ieder twee tips om hun communicatie te verbeteren.

Tips voor Jim:	Tips voor Lola:
1.	1.
2.	2.

4. Geef twee voorbeelden uit je eigen leven waarin miscommunicatie een rol heeft gespeeld.

5. Hoe zijn die vormen van miscommunicatie opgelost?

6. Hoe ga je om met miscommunicatie?

Opdracht 2

Zusje Izzy wordt opnieuw ziek. Ze heeft een nieuwe nier nodig en hoewel Jim net veel succes heeft in zijn voetbalcarrière, besluit hij donor te worden voor zijn zusje. Lees het onderstaande fragment.

<p>JIM</p> <p>1</p> <p>Ik werd uitgebreid voorgelicht, een keer met mijn ouders erbij en een keer alleen. Ik kreeg zelfs een gesprek met een psycholoog in het ziekenhuis. Ze legde me uit dat het een uitgebreid onderzoek zou</p>

zijn en ze waarschuwde me dat er bij zo'n onderzoek ook dingen aan het licht konden komen die ik liever niet zou willen weten.

Ik antwoordde dat ik nergens bang voor was en dat als ze iets zouden vinden, ik ermee zou dealen. Ik wist niet of dat waar was. Het maakte ook niet uit. Het ging erom of mijn nieren zouden matchen met die van mijn zusje. Wat konden ze vinden? Ik was kernegezond, ik rookte niet, dronk niet, sportte al mijn hele leven en was bijna nooit ziek. Bovendien had PSV me al zo vaak medisch getest.

Toen het duidelijk werd dat ik nog voordat ik achttien zou worden mocht beginnen met de onderzoeken, was ik meteen op Bart af gestapt. Jabbar had gelijk gekregen. Frank was inderdaad naar een andere club vertrokken en Bart had zijn plek als hoofdtrainer ingenomen.

Het was een goed gesprek geweest. Bart had vooral veel vragen gesteld en ik had uitleg gegeven.

Een week later hadden we een tweede gesprek. Bart had inmiddels onderzoek gedaan, hij had gesproken met de clubarts en met Cremers. Hij wist minstens zoveel van niertransplantaties als ik. En weer hadden we een goed gesprek.

Net als mijn ouders, wilde ook hij weten of ik zeker was van mijn beslissing. Hij schetste in korte en duidelijke bewoordingen wat het waarschijnlijk voor mijn carrière zou betekenen, en dat alles zonder dat ik het gevoel kreeg dat hij me in een bepaalde richting wilde pushen. Hij zette gewoon de feiten op een rijtje. Ook legde hij me uit dat het hebben van één nier geen belemmering hoefde te zijn voor de jaarlijkse medische keuring. Hij leek het niet raar te vinden dat ik daar niet naar gevraagd had, waarschijnlijk dacht hij dat ik het al wist. Ik had inderdaad onderzoek gedaan en was ik heel wat te weten gekomen, maar zekerheid kreeg ik pas toen Bart het me vertelde.

Het was vreemd, mijn hele leven bestond uit voetbal en toch stelde ik niet die ene, allerbelangrijkste vraag. Waarom deed ik dat niet? Ik zou graag willen denken omdat het niets zou veranderen, omdat mijn beslissing al vaststond en dat het me niet uitmaakte of ik ooit nog profvoetballer zou kunnen worden. Ik denk niet dat dat waar was. In ieder geval voelde ik opluchting toen Bart me duidelijk had gemaakt hoe het zat. Het kon me dus wel wat schelen. Natuurlijk.

De uitslag van de onderzoeken liet niet lang op zich wachten. Mijn bloedgroep kwam overeen met die van Izzy. En zoals ik al dacht kwamen er geen onverwachte gebreken naar boven. Ik was de ideale donor voor mijn zusje.

Ik sprak met Bart af dat ik tot kort voor de operatie bij de selectie zou blijven, daarna zouden we wel zien, wat zoveel betekende als dat ik na de revalidatie waarschijnlijk bij de Onder Negentien zou aansluiten om te kijken of ik weer terug op niveau zou kunnen komen.

Maar belangrijker dan wat Bart zei, was wat hij allemaal niet zei. Niks over mijn contract. Niks over de eventuele nadelen die het voor de club zou hebben als ik na mijn blessure opnieuw een hele tijd uit de roulatie zou zijn. Niks over al die jaren die ze in me geïnvesteerd hadden. Ik leerde mijn

trainer en mijn club op een nieuwe manier kennen. En het was meer dan een aangename kennismaking. Veel meer.

In de weken voorafgaande aan de operatie bracht ik veel tijd met Lola door. Ze kwam kijken naar mijn wedstrijden en ik ging met haar mee als ze een optreden had – Lola was samen met de drummer van de schoolband een eigen bandje begonnen: Murdock's Helicopter. Soms gingen we uiteten en dan bleef ik bij haar slapen.

We stelden een brief op voor haar toelating tot de Rockacademie. De demo had ze al opgenomen en nu moesten we een begeleidende brief schrijven die zou opvallen. Dat lukte. Ik was verbaasd over de zinnen die ik had weten te formuleren. Volgens Lola had ik dat aan Izzy te danken, door haar was ik gaan lezen.

Ik geloof dat ik veranderde. Ik kreeg het zelf pas door toen Lola het tegen me zei. Het was na een optreden. Terwijl ik mijn oordoppen uitdeed – ik was inmiddels zuinig geworden op de organen die ik niet ging weggeven – complimenteerde ik haar. Het was pas hun derde optreden, maar het leek alsof Lola al jaren op het podium stond. Ze keek niet naar haar gitaar of naar de andere bandleden, maar maakte echt contact met het publiek.

'Wat vond je ervan?' vroeg ze.

'Je was geweldig. Vooral dat laatste nummer. Ik kende het niet.'

“Percy Faith” van Damien Jurado. We hebben het deze week pas ingestudeerd.'

'Je zong niet, maar praatte tegen me,' zei ik. 'En jullie leken opeens zachter te spelen, zodat ik de tekst beter kon horen. Het was gek, ik wilde weten wat je te zeggen had, in plaats van dat ik gewoon naar een bandje stond te kijken.'

Lola legde haar armen om mijn nek en gaf me een zoen. Blijkbaar had ik het juiste gezegd.

'Je bent echt veranderd, weet je dat?'

Ik haalde mijn schouders op. 'Is dat een compliment?'

'Je praat,' zei ze. 'En dat vinden we fijn, mannen die praten.'

'We?'

'Vrouwen,' legde ze uit.

'Waarom ben je dan niet voor Jab gevallen?'

'Je kan ook overdrijven.'

Ik lachte, stak mijn hand op naar de jongen achter de bar en bestelde een Rivella en een spa blauw. Sommige dingen hoefden niet te veranderen.

Ze had gelijk. Ik had het nooit fijn gevonden om te praten, was altijd bang geweest dat ik het verkeerde zou zeggen en dus zei ik maar niets. Maar die angst was verdwenen. Hoe dat kwam? Ik wist het niet. Waarschijnlijk doordat er een andere angst voor in de plaats gekomen was. Een angst die heel wat reëler was. Ik zou geopereerd worden en hoewel het volgens de specialisten een routineoperatie was, bleef het een raar idee dat ze een levende nier, een nier waarmee niets aan de hand was, uit mijn lichaam zouden halen. En hoe dichterbij de datum kwam, hoe angstiger ik werd.

Voetballen hielp. Als ik voetbalde dacht ik aan niks, behalve aan het spelletje, de rest bestond even niet. Maar dat hield op als de training of de wedstrijd voorbij was.

Praten hielp op een andere manier. Het maakte alles lichter, en ook duidelijker. Ik praatte met mijn ouders, met Izzy, met Jabbar en vooral met Lola. En toen ik eenmaal begonnen was, kon ik niet meer ophouden en dat terwijl ik eigenlijk maar één gespreksonderwerp had. Ik wilde er alles over weten, zocht dingen op, en besprak het.

Leven met één nier. Zou dat wel goed gaan? Izzy leefde al drie jaar met één nier, maar nu ikzelf op het punt stond om dat te gaan doen, kreeg die vraag een heel andere lading, een ander gewicht.

Toen ik het daar met mijn ouders over had, reageerden ze anders dan ik verwachtte.

‘Je hebt ook maar één hart,’ zei mijn vader. ‘En één lever, één maag, één alvleesklier, één...’

‘Willem, ik denk dat Jim je begrepen heeft.’ Mijn moeder gaf me haar telefoon, op het scherm zag ik een korrelige foto van een speler in een rood-wit gestreept voetbalshirt.

‘Een oud-PSV’er?’ vroeg ik.

‘Michel Valke,’ antwoordde ze. ‘Hij speelde hier toen ik nog elke week op de tribune zat, 199 wedstrijden in totaal. Hij haalde het Nederlands elftal, is een keer voetballer van het jaar geworden, en liep tussendoor verschillende marathons. Uiteindelijk heeft hij twintig jaar betaald voetbal gespeeld.’

‘Laat me raden,’ zei ik. ‘Hij had maar één nier.’

‘Ja, en daar kwam hij pas aan het einde van zijn voetbalcarrière achter. Hij bleek zo geboren te zijn.’

Ik dacht na of ik de volgende vraag wel durfde te stellen. ‘Leeft hij nog?’

‘Hij is analist voor Feyenoord.’

‘Dat is dan weer jammer.’

We kregen allebei een lange brief van het ziekenhuis. Vreemd genoeg kwam de mijne een paar dagen na die van Izzy. Ik wist toen dus al dat we de dag na mijn verjaardag geopereerd zouden worden. We zouden naast elkaar op de o.k. liggen. Vreemd genoeg kon ik me dat niet goed

voorstellen. Izzy wel. Volgens haar zouden ze ons eigenlijk plaatselijk moeten verdoven zodat ik haar tijdens de operatie zou kunnen voorlezen.

Izzy was een stuk minder angstig dan ik.

2

Doordat er maar een maand tussen onze verjaardagen zit, besloten we om niet alleen mijn achttiende, maar ook Izzy's veertiende verjaardag te vieren.

Het werd druk. Niet alleen kwamen er familie en vrienden, maar ook al Izzy's klasgenoten. En toen we dachten dat er niemand meer bij kon, stond de voltallige selectie van PSV, inclusief staf, voor de deur.

'We blijven maar even,' zei Bart tegen mijn moeder toen hij haar gezicht zag. Hij moet gedacht hebben dat ze geschrokken was, maar dat was het niet: ze was onder de indruk.

De verjaardag was een goede afleiding. Toch vroegen mijn ouders de gasten al na een paar uur om te vertrekken. Iedereen begreep waarom en binnen een kwartier was het huis leeg.

Toen we alles opgeruimd hadden, sleepte ik mijn matras naar Izzy's kamer en legde hem naast haar bed neer. Deze keer kwamen mijn ouders wel kijken of we op tijd zouden gaan slapen. Uiteindelijk hebben we meer dan een uur met zijn vieren zitten kletsen.

Ik weet niet meer waarover we het hadden, in ieder geval niet over de operatie, daar hadden we al genoeg over gesproken. Toch moest ik de hele tijd aan de volgende dag denken en het kwam door Izzy dat het me lukte om rustig te blijven. Ik hoefde maar naar haar te kijken om te weten dat ik de goede beslissing had genomen. We gingen dit samen doen. Ik zou niet alleen zijn, zelfs niet op de o.k.. Mijn zusje sleepte me er doorheen.

Van de dag van de operatie kon ik me niet veel herinneren, misschien kwam dat door de narcose, misschien doordat ik nauwelijks geslapen had, misschien doordat ik doodsbang was. Wat ik me nog wel helder herinner, is een droom die ik kort daarvoor had: Izzy en ik lagen naast elkaar op onze ziekenhuisbedden. We werden een tunnel in geduwd. Het werd donker. En stil. Een klik. Een zwak licht. Ik draaide mijn hoofd en zag een leeslampje dat vastzat aan de chromen stang van Izzy's bed. Ze had een boek in haar hand en lag hardop te lezen. Ik hoorde haar stem, sloot mijn ogen en ik wist dat we elkaar weer zouden zien.

Vanaf nu bestond mijn leven uit twee delen. Een deel voor, en een deel na.

Lesmateriaal bij *Match* van Buddy Tegenbosch - 🌶️
vmbo (k/tl)
havo/vwo (brugklas)

1. Beschrijf welke vragen je hebt na het lezen van dit fragment. Vergelijk je vragen met die van een klasgenoot. Kunnen jullie enkele van elkaars vragen beantwoorden?
2. Als je iemand kent die donor is geweest of die een donororgaan nodig heeft gehad, maakt dit verhaal dan meer impact, denk je? Leg je antwoord uit.
3. Welke keuze over het doneren van je eigen nier zou je zelf gemaakt hebben als je Jim was geweest? Waarom?
4. De overheid paste de regels over donerschap aan, omdat er te weinig organen gedoneerd worden in vergelijking met de hoeveelheid donororganen die nodig zijn. Vind je het goed dat iedereen in Nederland in principe donor is? Waarom wel of niet?
5. Bekijk deze filmpjes over orgaandonatie: <https://schooltv.nl/video/rauwkost-iedereen-orgaandonor/#q=orgaandonatie> en <https://www.youtube.com/watch?v=0koldO-k8ao>.
Hebben deze filmpjes je kijk op het onderwerp veranderd of niet? Leg je antwoord uit.